

Економічні та політичні аспекти столітньої війни (1337-1453)

Роботу виконали студенти 12-ЕМ
Боголюбський Соломон Юрійович
Ложкін Євген Сергійович

Attention.

- Сюжет війни неймовірно заплутаний, тому не завжди вдається вкласти матеріал максимально компактно, проте ми старались, як могли. Приємного перегляду.

- Столітня війна (1337—1453) — тривалий військово-політичний конфлікт між Королівством Англія і Королівством Франція, причиною якого стало прагнення Англії повернути ті території на континенті, що раніше належали англійським королям. Крім того, англійські королі були пов'язані сімейними узами з французькою династією Капетингів, унаслідок чого висували претензії на французький престол. У свою чергу Королівство Франція прагнуло витіснити англійців з Аквітанії.

- Війна тривала 116 років (з перервами). Столітня війна була низкою різних конфліктів: перший (Едвардіанська війна) тривав у 1337–1360, другий (Каролінська війна) — в 1369—1389, третій (Ланкастерська війна) — в 1415—1429, четвертий — в 1429—1453. Термін «Столітня війна» — назва, яка узагальнює всі ці конфлікти — з'явився пізніше.

- Війну розпочав англійський король Едуард III, що був по материнській лінії онуком французького короля Філіпа IV Вродливого з династії Капетингів. Після смерті 1328 року Карла IV, останнього представника прямої гілки Капетингів, і коронації Філіпа VI (Валуа) за салічним законом, Едуард заявив про свої права на французький трон. Однак династичні суперечки були лише формальним приводом до війни.

- Крім феодальних та династичних суперечностей, важливу роль відігравали нові торговельні зв'язки. Міста Фландрії поставали як ремісничі центри, що виготовляли значну частину тканин. Сировину для фламандських цехів постачали здебільшого англійські землевласники, що саме починали активно розводити овець. Коли Королівство Франція вкотре спробувало підкорити міста Фландрії, Королівство Англія, вбачаючи в цьому загрозу своїм торгово-промисловим інтересам, втрутилося і розв'язало війну.

Перший етап (1337—1360)

- Перший етап війни був успішним для Королівства Англія. Едуард здобув низку переконливих перемог, зокрема в битві при Кресі (1346). У 1347 англійці завоювали порт Кале. У 1351 році зазнали втрат біля Ардра, в 1352 розбили французів біля містечка Морон в Британі. У 1356 англійська армія під командуванням сина Едуарда III Чорного принца завдала нищівної поразки французам у битві при Пуатьє, узявши в полон короля Іоанна II Доброго.
- Військові невдачі французів і економічні труднощі призвели до народних збурень — Паризького повстання (1357—1358 років) і Жакерії (1358 року). Французи були змушені укласти принизливий для Королівства Франція мир в Бретіньї 1360 року. За підсумками першого етапу війни Едуард III здобув половину Бретані, Аквітанію, Кале, Пуатьє і близько половини васальних володінь Франції. Французька корона позбулася приблизно третини території Франції.

Мирний період (1360—1369)

- Коли син Іоанна II Доброго, Людовик Анжуйський, посланий в Англію як заручник і гарант того, що Іоанн II не вдасться до втечі, утік у 1362 році, Іоанн II, дотримуючись своєї лицарської честі, повернувся до англійського полону. Після того, як Іоанн помер у почесному полоні у 1364 році, французьким королем став Карл V.
- Мир, підписаний у Бретінії, виключав право Едуарда на претензії на французьку корону. У той же час Едуард розширив свої володіння в Аквітанії і міцно закріпив за собою Кале. Фактично Едуард вже не претендував на французький престол, і Карл V почав будувати плани відвоювання захоплених англійцями земель. У 1369 році, під приводом недотримання Едуардом умов мирного договору, підписаного в Бретінії, Карл оголосив Англії війну.

Посилення Королівства Франція. Другий етап (1369—1389)

- Скориставшись перепочинком, французький король Карл V реорганізував армію, підсиливши її артилерією, і провів економічні реформи. Це дало змогу французам на другому етапі війни, в 1370-х, досягти значних воєнних успіхів. Англійці були витіснені з країни. Попри те, що війна за бретонську спадщину закінчилася перемогою англійців у битві при Оре, бретонські герцоги виявляли лояльність до французької влади, а бретонський лицар Бертран дю Геклен навіть став конетаблем Королівства Франція. У цей же час Чорний Принц з 1366 р. був зайнятий війною на Іберійському півострові, а Едуард III став занадто старим, щоб командувати військами.

- Зі смертю Чорного Принца в 1376 році та Едуарда III в 1377 на англійський престол вступив неповнолітній син принца Річард II. Бертран дю Геклен помер в 1380 році, проте в Королівстві Англія виникла нова загроза на півночі з боку Королівства Шотландія. У 1388 англійські війська були розбиті шотландцями у битві при Оттерберні. У зв'язку з крайнім виснаженням обох сторін в 1396 вони уклали перемир'я.

Друге перемир'я (1389—1415)

- У цей час французький король Карл VI, що заступив на батьківський престол у 1380-му, остаточно збожеволів, а згодом стався новий збройний конфлікт між його двоюрідним братом, герцогом Бургундським Жаном Безстрашним, та його братом, Людовиком Орлеанським. Після вбивства Людовика арманьяки, що протистояли партії Жана Безстрашного, захопили владу. До 1410 року обидві сторони намагались закликати собі на допомогу англійські війська.

Третій етап (1415—1429). Окупація Королівства Франція

- За наступного французького короля, недоумкуватого Карла VI, англійці знову стали досягати перемоги, зокрема розгромили французів в битві під Азенкуром (1415 року). Англійський трон, який займав в цей час король Генріх V, за п'ять років підпорядкував собі приблизно половину території Королівства Франція і добився визнання договору в Труа (1420 року), що передбачав об'єднання двох країн під владою англійської корони.

Четвертий етап (1429—1453). Поразка Королівства Англія

- Перелом настав у 1420-х роках, на четвертому етапі війни, після того, як французьку армію очолила Жанна д'Арк. Під її керівництвом французи визволили від англійців Орлеан (1429). Навіть страта Жанни д'Арк 1431 року не перешкодила французам успішно завершити військові дії. У 1435 році герцог Бургундський уклав союзний договір із королем Франції Карлом VII. До 1436 р. Париж перейшов під контроль французів. У 1450 р. французька армія отримала переконливу перемогу в битві при норманському місті Кан. У 1453 році капітуляція англійського гарнізону в Бордо поклала кінець Столітній війні.

- Зображення Жанни д'Арк.

Висновок та наслідки війни.

- Столітня війна була періодом стрімкої військової революції. Зброя, тактика, структура армій та соціальне значення були докорінно змінені, частково через військові витрати, частково через технологічний поступ та військовий досвід, здобутий під час війни.

Дякуємо за увагу.

Гля, яка лошадка прикольна)0)00